

Vědci z MENDELU zkoumají reálné využití vybraných listnatých nepůvodních dřevin v lesním hospodářství

10.6.2026 - Otakar Holuša | Mendelova univerzita v Brně

Výzkumný tým z Fakulty regionálního rozvoje a mezinárodních studií Mendelovy univerzity v Brně zahájil výzkum zaměřený na reálné možnosti využití vybraných nepůvodních listnatých dřevin v lesním hospodářství. Cílem je zjistit, zda by některé druhy stromů a keřů mohly pomoci českým lesům lépe se přizpůsobit dopadům klimatické změny a zároveň přinést díky své produkci dříví reálný ekonomický užitek vlastníkům lesů.

Vědecký tým se zaměřuje na druhy, které mají díky svým růstovým vlastnostem potenciál pro širší využití v lesnictví. Patří mezi ně kaštanovník setý, ořešák černý, líska turecká, platan západní nebo ořechovec vejčitý. *„U některých z těchto druhů již známe jejich ekonomický potenciál i přínos pro diverzitu lesů. Je však potřeba zjistit limity jejich využití, určit vhodná stanoviště a zmapovat skupinu patogenů, které je mohou ohrožovat nebo které by mohly být s těmito dřevinami zavlečeny,”* uvedl prof. Otakar Holuša, řešitel projektu z FRRMS MENDELU. Součástí výzkumu bude také hledání optimální druhové skladby lesů, která by minimalizovala riziko výskytu chorob a patogenů a současně zajistila co nejvyšší ekonomický přínos a poskytovala v co nejvyšší míře ekosystémové služby.

Projekt reaguje na aktuální problémy spojené s klimatickou změnou a nabízí alternativní proaktivní přístup k lesnickému hospodaření. Pro využití vybraných druhů dřevin je nezbytné stanovit vhodné přírodní podmínky a vyhodnotit vliv některých faktorů, zejména hmyzích škůdců a houbových patogenů. Výzkum se proto zaměří nejen na produkční potenciál dřevin, jejich zdravotní stav a odolnost vůči škodlivinám, ale také na stanovení pěstebních modelů pro dané smíšené porosty a poté i založení porostů s těmito vybranými dřevinami.

Výsledky by měly komplexně zhodnotit využití vybraných druhů v lesnictví, definovat cílové skladby dřevin s jejich zastoupením, popsat zásady pěstění lesů a posoudit ekonomiku pěstování a uplatnění na trhu s dřívím. *„Výsledky budou zpracovány formou rámcových směrnic hospodaření, které bude možné zapracovat do aktualizovaných lesních hospodářských plánů. Již nyní máme první poznatky o výskytu hmyzích patogenů a také údaje o produkci ořešáku černého, který dlouhodobě sledujeme,”* doplnil prof. Holuša. V roce 2026 bude pokračovat koordinace projektu a vznikne také webový portál, na němž budou průběžně zveřejňovány výsledky výzkumu i informace o realizovaných aktivitách. Důležitou součástí práce bude také rozsáhlá analýza odborné literatury zaměřená na produkční vlastnosti jednotlivých druhů a na výskyt hmyzích a houbových patogenů v různých stanovištních podmínkách. Na závěr projektu plánuje výzkumný tým vydání odborné publikace.

Aktivity projektu probíhají na dvou typech území. Prvním jsou majetky Biskupství brněnského a společnosti Arcibiskupské lesy a statky (ALSOL) v oblasti Chřibů. Cílem na tomto území bude připravit detailní podklady pro vlastní hospodaření. V druhé rovině jsou zkoumány další části České republiky a Evropy, kde bude podstatné získat co nejvíce informací o tom, jaké jsou růstové projevy vybraných dřevin, ale také kde bude možné tyto dřeviny využít v lesnickém hospodaření.

Na projektu spolupracuje tým z FRRMS také s odborníky z Fakulty lesnické a dřevařské na České zemědělské univerzitě v Praze a s Výzkumným ústavem lesního hospodářství a myslivosti ve Zbraslavi. Projekt s názvem Využití vybraných listnatých nepůvodních druhů lesních dřevin jako

adaptační opatření lesnického hospodaření s ohledem na klimatickou změnu byl zahájen v lednu letošního roku a potrvá až do roku 2030.

Odkaz na fotografie

Kontakt pro více informací: prof. Ing. Bc. Otakar Holuša, Ph.D. et Ph.D., řešitel projektu, Ústav environmentalistiky a přírodních zdrojů FFRMS, otakar.holusa@mendelu.cz, +420 545 136 252

<https://mendelu.cz/vedci-z-mendelu-zkoumaji-realne-vyuziti-vybranych-listnatych-nepuvodnich-drevin-v-lesnim-hospodarstvi>